T009 A HÀM IX (01) Q31-38-Sức Lực-1

Đại Tạng Kinh (Linh Sơn Pháp Bảo)

KINH TAÊNG NHAÁT A-HAØM Haùn dòch: Ñôøi Ñoâng Taán, Tam taïng Cuø-ñaøm Taêng-giaø-ñeà-baø, ngöôøi nöôùc Keá Taân.

QUYEÅN 31

Phaåm 38: SÖÙC LÖÏC (1)

KINH SOÁ 11

Nghe nhö vaày: Moät thôøi, Ñöùc Phaät ôû trong vöôøn Kyø-ñaø Caáp coâ ñoäc, nöôùc Xaù-veä. Baáy giôø, Theá Toân baûo caùc Tyø-kheo: –Coù saùu loaïi söùc maïnh phaøm thöôøng. Sao goïi laø saùu? 1. Treû con duøng tieáng khoùc laøm söùc maïnh, muoán noùi ñieàu gì coát tröôùc phaûi khoùc. 2. Ngöôøi nöõ duøng saân haän laøm söùc maïnh, noåi saân haän roài sau ñoù môùi noùi. 3. Sa-moân, Baø-la-moân duøng nhaãn nhuïc laøm söùc maïnh, thöôøng nghó töï haï mình vaø haï mình ñoái vôùi ngöôøi sau ñoù môùi trình baøy. 4. Quoác vöông duøng kieâu ngaïo laøm söùc maïnh, duøng theá löïc cöôøng haøo ñeå noùi chuyeän. 5. Song A-la-haùn duøng söï tinh chuyeân laøm söùc maïnh ñeå noùi chuyeän. 6. Chö Phaät Theá Toân thaønh töïu ñaïi Töø bi, duøng ñaïi Bi laøm söùc maïnh ñeå laøm lôïi khaép chuùng sinh. Naøy caùc Tyø-kheo, ñoù goïi laø coù saùu söùc maïnh ñôøi thöôøng naøy. Cho neân, caùc Tyø-kheo haõy hoïc ñieàu naøy nhö vaäy. Baáy giôø caùc Tyø-kheo nghe nhöõng ñieàu Phaät daïy, hoan hyû phuïng haønh.

KINH SOÁ 2

Nghe nhö vaày: Moät thôøi, Ñöùc Phaät ôû trong vöôøn Kyø-ñaø Caáp coâ ñoäc, nöôùc Xaù-veä. Baáy giôø, Theá Toân baûo caùc Tyø-kheo: –Caùc oâng haõy tö duy veà töôûng voâ thöôøng, phaùt trieån töôûng voâ thöôøng, ñoaïn heát aùi Duïc giôùi, aùi Saéc giôùi, aùi Voâ saéc giôùi, cuõng ñoaïn voâ minh, kieâu maïn. Gioáng nhö laáy löûa ñoát caây coû, chaùy saïch heát khoâng coøn löu daáu veát naøo. ÔÛ ñaây cuõng nhö vaäy, neáu tu töôûng voâ thöôøng, döùt saïch Duïc aùi, Saéc aùi vaø Voâ saéc aùi, voâ minh, kieâu ngaïo, vieãn khoâng coøn taøn dö. Vì sao? Vì khi Tyø-kheo tu töôûng voâ thöôøng thì khoâng coù taâm duïc. Do khoâng coù taâm duïc neân coù theå phaân bieät Phaùp, tö duy nghóa cuûa noù, khoâng coù saàu lo khoå naõo. Do tö duy nghóa phaùp thì tu haønh khoâng coøn ngu si, sai laàm. Neáu thaáy coù ai tranh caõi, vò aáy lieàn töï nghó: “Caùc Hieàn só naøy khoâng tu töôûng voâ thöôøng, khoâng phaùt trieån töôûng voâ thöôøng cho neân ñöa ñeán tranh caõi naøy. Vò aáy do tranh caõi, khoâng quaùn

1. Paøli, A.VII. 27 Bala (R. iv. 223).

nghóa cuûa noù. Do khoâng quaùn nghóa cuûa noù neân taâm meâ laàm. Vò aáy ñaõ chaáp vaøo sai laàm naøy neân khi cheát rôi vaøo trong ba ñöôøng döõ laø ngaï quyû,

suùc sinh, ñòa nguïc. Cho neân, caùc Tyø-kheo, haõy tu töôûng voâ thöôøng vaø phaùt trieån töôûng voâ thöôøng, lieàn khoâng coøn töôûng saân haän, ngu si, cuõng coù theå quaùn phaùp vaø quaùn nghóa cuûa noù. Neáu sau khi cheát seõ sinh veà ba ñöôøng laønh trôøi, ngöôøi vaø daãn ñeán Nieát-baøn. Caùc Tyø-kheo, haõy hoïc ñieàu naøy nhö vaäy. Baáy giôø caùc Tyø-kheo nghe nhöõng ñieàu Phaät daïy, hoan hyû phuïng haønh.

KINH SOÁ 32

Nghe nhö vaày: Moät thôøi Phaät ôû taïi beân bôø soâng Öu-ca-chi3. Baáy giôø, Theá Toân ñeán döôùi moät goác caây, töï traûi toïa cuï maø ngoài, chaùnh thaân, chaùnh yù, buoäc nieäm tröôùc maët. Luùc aáy, coù moät Phaïm chí4 ñeán choã kia. Thaáy daáu chaân cuûa Theá Toân raát kyø dieäu, Phaïm chí lieàn töï nghó: “Ñaây laø daáu chaân cuûa ngöôøi naøo, laø Trôøi, Roàng, Quyû thaàn, Caønñaïp-hoøa, A-tu-luaân, ngöôøi hay phi nhaân hay laø Phaïm thieân toå tieân cuûa ta?” Luùc aáy, Phaïm chí lieàn theo daáu chaân maø ñi tôùi, töø xa troâng thaáy Theá Toân ngoài döôùi moät goác caây chaùnh thaân, chaùnh yù, buoäc nieäm tröôùc maët. Thaáy vaäy, beøn hoûi: –OÂng laø vò trôøi chaêng? Theá Toân baûo: –Ta chaúng phaûi laø trôøi. –Laø Caøn-ñaïp-hoøa chaêng? Theá Toân ñaùp: –Ta cuõng chaúng phaûi laø Caøn-ñaïp-hoøa. –Laø roàng chaêng? Ñaùp: –Ta chaúng phaûi laø roàng. –Laø Döôïc-xoa chaêng? Phaät baûo Phaïm chí: –Ta chaúng phaûi laø Döôïc-xoa. –Laø Toå phuï chaêng? –Ta chaúng phaûi laø Toå phuï. Luùc aáy, Baø-la-moân hoûi Theá Toân: –Nay Ngaøi laø ai? Theá Toân noùi: –Ngöôøi coù aùi thì coù thuû5, coù thuû thì coù tham aùi, nhaân duyeân hoäi hôïp sau ñoù töøng caùi sinh ra nhau nhö vaäy, nhö vaäy, naêm khoå thaïnh aám khoâng bao giôø chaám döùt. Vì ñaõ bieát aùi

2.
Paøli, A.VI 36 Doòa (R. ii.38). Haùn, Taïp 4, kinh 101.
3.
Öu-ca-chi . Paøli: Ukaæhaø, moät thò traán ôû Kosala.
4.
Baø-la-moân Doòa.
5.
Nguyeân Haùn: Thoï.
roài, thì bieát naêm duïc, cuõng bieát saùu traàn ngoaøi vaø saùu nhaäp trong, töùc bieát goác ngoïn thaïnh aám naøy. Baáy giôø, Theá Toân lieàn noùi keä naøy: Theá gian coù nguõ duïc YÙ laø vua6 thöù saùu Bieát saùu phaùp trong ngoaøi Neân nieäm dieät goác khoå. Cho neân phaûi tìm phöông tieän dieät töø saùu söï trong ngoaøi. Phaïm chí, haõy hoïc ñieàu nhö vaäy. Phaïm chí nghe Phaät daïy nhö vaäy, tö duy nghieàn ngaãm, oâm aáp trong taâm khoâng rôøi, lieàn töø treân choã ngoài döùt saïch traàn caáu, ñöôïc maét phaùp trong saïch. Baáy giôø Phaïm chí nghe nhöõng ñieàu Phaät daïy, hoan hyû phuïng haønh.

KINH SOÁ 4

Nghe nhö vaày: Moät thôøi, Ñöùc Phaät ôû trong vöôøn Kyø-ñaø Caáp coâ ñoäc, nöôùc Xaù-veä. Baáy giôø, Theá Toân baûo caùc Tyø-kheo: –Xöa, trong luùc Ta coøn laø Boà-taùt, chöa thaønh Phaät ñaïo, coù nghó nhö vaày: “Theá gian naøy raát laø caàn khoå, coù sinh, coù giaø, coù beänh, coù cheát, maø naêm thaïnh aám naøy khoâng heát ñöôïc nguoàn goác.” Luùc aáy, Ta laïi töï nghó: “Vì nhaân duyeân gì maø coù sinh, giaø, beänh, cheát, laïi vì nhaân duyeân gì ñöa ñeán tai hoaïn naøy?” Trong khi ñang tö duy, laïi sinh nghó nhö vaày: “Coù sinh thì coù giaø, beänh, cheát.” Trong luùc ñang tö duy, baáy giôø laïi töï nghó: “Vì nhaân duyeân gì coù sinh?” ÔÛ ñaây, do höõu maø coù sinh. Laïi töï nghó nhö vaày: “Höõu do ñaâu maø coù?” Trong khi ñang tö duy, laïi töï nghó nhö vaày: “Höõu naøy do thuû* maø coù höõu.” Laïi töï nghó: “Thuû naøy do ñaâu maø coù?” Baáy giôø, Ta duøng trí quaùn saùt: “Do aùi maø coù thuû.” Laïi tö duy nöõa: “AÙi naøy do ñaâu maø sinh?” Laïi quaùn saùt nöõa: “Do thoï maø coù aùi.” Laïi tö duy nöõa: “Thoï naøy do ñaâu maø sinh?” Trong khi ñang quaùn saùt: “Do xuùc maø coù thoï naøy.” laïi töï nghó tieáp: “Xuùc naøy do ñaâu maø coù?” Luùc Ta khôûi nieäm naøy: “Duyeân saùu nhaäp maø coù söï xuùc naøy.” thôøi Ta laïi tö duy: “Saùu nhaäp naøy do ñaâu maø coù?” Luùc quaùn saùt: “Do danh saéc maø coù saùu nhaäp.” thì Ta laïi töï nghó: “Danh saéc do ñaâu maø coù?” Khi quaùn saùt: “Do thöùc maø coù danh saéc.” thì Ta laïi töï nghó: “Thöùc do ñaâu maø coù?” Khi quaùn saùt: “Do haønh sinh thöùc.” Thì Ta laïi töï nghó: “Haønh do ñaâu maø sinh?” Khi quaùn saùt, laïi thaáy: “Haønh do si maø sinh.” Voâ minh duyeân haønh, haønh duyeân thöùc, thöùc duyeân danh saéc, danh saéc duyeân saùu nhaäp, saùu nhaäp duyeân xuùc, xuùc duyeân thoï, thoï duyeân aùi, aùi duyeân thuû, thuû duyeân höõu, höõu duyeân sinh, sinh duyeân cheát, cheát duyeân buoàn raàu khoå naõo khoâng theå noùi heát. Ñoù goïi laø söï taäp khôûi cuûa khoå thaïnh aám nhö vaäy. Baáy giôø, Ta laïi töï nghó: “Do nhaân duyeân gì giaø, beänh, cheát dieät?” Khi Ta quan saùt,

6. Ñeå baûn: Sinh . TNM: Vöông . Cf. Töù Phaàn 32 (tr. 791c14): Ñeä luïc vöông vi thöôïng .

thaáy raèng: “Sinh dieät thì giaø, beänh, cheát dieät.” Ta laïi töï nghó nhö vaày: “Do ñaâu maø khoâng sinh?” Quaùn saùt goác cuûa sinh thì thaáy: “Höõu dieät thì sinh dieät.” Ta laïi nghó: “Do ñaâu khoâng coù höõu?” Laïi töï nghó nhö vaày: “Khoâng thuû thì khoâng höõu.” Ta laïi nghó: “Do ñaâu maø thuû dieät?” Khi Ta quan saùt, thaáy raèng: “AÙi dieät thì thuû dieät.” Laïi töï nghó nhö vaày: “Do gì maø dieät aùi?” Ta laïi quan saùt thaáy: “Thoï dieät thì aùi dieät.” Laïi tö duy: “Do gì maø thoï dieät?” Khi quan saùt thaáy: “Xuùc dieät thì thoï dieät.” Laïi tö duy: “Do gì maø xuùc dieät?” Luùc quan saùt thaáy: “Saùu nhaäp dieät thì xuùc dieät.” Laïi quan saùt: “Saùu nhaäp naøy do gì maø dieät?” Luùc ñang quan saùt thaáy: “Danh saéc dieät thì saùu nhaäp dieät.” Laïi quan saùt: “Do gì danh saéc dieät? Thöùc dieät thì danh saéc dieät.” Laïi quaùn: “Thöùc naøy do gì maø dieät?” Haønh dieät thì thöùc dieät.” Laïi quaùn: “Haønh naøy do gì maø dieät?” Si dieät thì haønh dieät. Haønh dieät thì thöùc dieät, thöùc dieät thì

danh saéc dieät, danh saéc dieät thì saùu nhaäp dieät, saùu nhaäp dieät thì xuùc dieät, xuùc dieät thì thoï dieät, thoï dieät thì aùi dieät, aùi dieät thì thuû dieät, thuû dieät thì höõu dieät, höõu dieät thì sinh dieät, sinh dieät thì giaø, beänh, dieät; giaø beänh dieät thì töû dieät. Ñoù goïi laø naêm thaïnh aám dieät. Baáy giôø, Ta laïi töï nghó nhö vaày: "Thöùc naøy laø ñaàu moái toái sô ñöa con ngöôøi ñeán sinh, giaø, beänh, cheát naøy, nhöng laïi khoâng theå bieát nguoàn goác cuûa sinh, giaø, beänh, cheát naøy." Gioáng nhö coù ngöôøi ôû trong röøng ñi theo con ñöôøng nhoû, ñi tôùi tröôùc moät chuùt thì gaëp moät con ñöôøng lôùn cuõ, laø nôi ngaøy xöa moïi ngöôøi ñi treân ñoù. Luùc naøy, ngöôøi aáy lieàn ñi theo con ñöôøng ñoù, ñi tôùi tröôùc moät chuùt nöõa laïi thaáy thaønh quaùch xöa, vöôøn caûnh ao taém thaûy ñeàu raát toát töôi. Nhöng trong thaønh kia khoâng coù ngöôøi ôû. Ngöôøi naøy thaáy roài, quay trôû veà boån quoác, ñeán tröôùc taâu vua: "Hoâm qua daïo chôi nuùi röøng, toâi gaëp thaønh quaùch toát, caây coái sum sueâ töôi toát, nhöng trong thaønh aáy khoâng coù ngöôøi daân. Ñaïi vöông haõy cho nhaân daân ñeán cö truù ôû thaønh kia." Nghe ngöôøi aáy noùi xong, baáy giôø quoác vöông lieàn cho nhaân daân ôû. Nhôø vaäy thaønh quaùch naøy trôû laïi nhö xöa, nhaân daân ñoâng ñuùc, vui veû voâ cuøng. Caùc Tyø-kheo, neân bieát, khi xöa luùc Ta chöa thaønh Boà-taùt, hoïc ñaïo ôû trong nuùi, thaáy nôi choán du haønh cuûa chö Phaät xa xöa, lieàn theo con ñöôøng naøy, lieàn bieát ñöôïc nguoàn goác sinh khôûi cuûa sinh, giaø, beänh, cheát. Coù sinh thì coù dieät, thaûy ñeàu phaân bieät, bieát sinh khoå, sinh taäp, sinh dieät vaø sinh ñaïo, thaûy ñeàu bieát roõi raøng. Höõu, thuû, aùi, thoï, xuùc, luïc nhaäp, danh saéc, thöùc, haønh, si cuõng laïi nhö vaäy. Voâ minh khôûi thì haønh khôûi, nhöõng gì ñöôïc haønh taïo laïi do thöùc. Nay Ta ñaõ bieát roõ thöùc, neân nay vì boán boä chuùng maø noùi veà goác naøy; taát caû ñeàu phaûi bieát choã phaùt sinh nguoàn goác naøy: Bieát Khoå, bieát Taäp, bieát Dieät, bieát Ñaïo, haõy suy nieäm cho roõ raøng. Ñaõ bieát luïc nhaäp thì bieát sinh, giaø, beänh, cheát; luïc nhaäp dieät thì sinh, giaø, beänh, cheát dieät. Cho neân, caùc Tyø-kheo, haõy tìm caàu phöông tieän dieät tröø luïc nhaäp. Caùc Tyø-kheo, haõy hoïc ñieàu naøy nhö vaäy. Baáy giôø caùc Tyø-kheo nghe nhöõng ñieàu Phaät daïy, hoan hyû phuïng haønh.

KINH SOÁ 5

Nghe nhö vaày: Moät thôøi, Ñöùc Phaät ôû trong vöôøn Kyø-ñaø Caáp coâ ñoäc, nöôùc Xaù-veä. Baáy giôø, Theá Toân

ñang thuyeát phaùp cho voâ soá, traêm ngaøn vaïn chuùng. Khi aáy, A-na-luaät ôû treân choã ngoài kia. A-na-luaät ôû giöõa ñaïi chuùng maø nguû guïc. Khi Phaät thaáy A-na-luaät ngoài nguû, lieàn noùi keä naøy: Nghe phaùp öa nguû nghæ YÙ khoâng coù thaùc loaïn Nhöõng phaùp Hieàn thaùnh noùi Laø ñieàu keû trí öa. Gioáng nhö hoà nöôùc saâu Laéng trong khoâng bôïn dô Ngöôøi nghe phaùp nhö vaäy Höôûng vui, taâm thanh tònh.7 Cuõng nhö taûng ñaù lôùn Gioù lay khoâng theå ñoäng Nhö vaäy, ñöôïc khen cheâ Taâm khoâng coù dao ñoäng.8 Luùc aáy, Theá Toân baûo A-na-luaät: –OÂng sôï phaùp vua vaø sôï giaëc cöôùp maø haønh ñaïo sao? A-na-luaät ñaùp: –Thöa

khoâng, Theá Toân! Phaät hoûi A-na-luaät: –Vì sao oâng xuaát gia hoïc ñaïo? A-na-luaät baïch Phaät: –Vì gheâ tôûm giaø, beänh, cheát, buoàn raàu, khoå naõo naøy. Vì bò khoå böùc baùch, muoán döùt boû, cho neân xuaát gia hoïc ñaïo. Theá Toân baûo: –Nay oâng laø thieän gia nam töû vôùi loøng tin kieân coá xuaát gia hoïc ñaïo. Hoâm nay chính Theá Toân ñang thuyeát phaùp, vì sao ôû trong ñaây nguû guïc? Luùc aáy, Toân giaû A-na-luaät lieàn rôøi choã ngoài ñöùng daäy, veùn aùo baøy vai phaûi, quyø goái, chaép tay baïch Phaät: –Töø nay veà sau, thaân theå tan naùt, con quyeát cuõng khoâng ngoài tröôùc Theá Toân maø nguû guïc. Luùc aáy, Toân giaû A-na-luaät suoát ñeâm ñeán saùng khoâng nguû, nhöng khoâng theå töø ñöôïc meâ nguû, nhaõn caên daàn daàn toån thöông. Baáy giôø, Theá Toân baûo A-na-luaät: –Söï noã löïc tinh taán cuûa oâng töông öng vôùi traïo cöû. Neáu laïi bieáng nhaùc, thì noù töông öng vôùi keát. Haønh trì cuûa ngöôi hieän nay laø neân ôû giöõa. A-na-luaät baïch Phaät: –ÔÛ tröôùc Nhö Lai con ñaõ theà, nay khoâng theå laøm ngöôïc laïi baûn nguyeän. Sau ñoù, Theá Toân baûo Kyø-vöïc: –Haõy chöõa trò maét cho A-na-luaät. Kyø-vöïc ñaùp: –Neáu A-na-luaät chòu nguû nghæ chuùt ít thì con môùi chöõa maét ñöôïc.

7.

Dhp. 82.

8.

Phaùp cuù Paøli, Dhp. 81.

Theá Toân baûo A-na-luaät: –OÂng neân nguû. Vì sao? Taát caû phaùp do aên maø toàn taïi, khoâng aên thì khoâng toàn taïi. Maét laáy nguû nghæ laøm thöùc aên. Tai laáy aâm thanh laøm thöùc aên. Muõi laáy muøi thôm laøm thöùc aên. Löôõi laáy vò laøm thöùc aên. Thaân laáy söï trôn laùng laøm thöùc aên. YÙ laáy phaùp laøm thöùc aên. Nay Ta cuõng noùi, Nieát-baøn cuõng coù thöùc aên. A-na-luaät baïch Phaät: –Nieát-baøn laáy gì laøm thöùc aên? Phaät baûo A-na-luaät: –Nieát-baøn laáy söï khoâng phoùng daät laøm thöùc aên. Nöông vaøo khoâng phoùng daät ñeán ñöôïc voâ vi. A-na-luaät baïch Phaät: –Tuy noùi maét laáy nguû nghæ laøm thöùc aên, nhöng con khoâng kham nguû nghæ. Baáy giôø, A-na-luaät ñang vaù y phuïc cuõ thì maét töø töø bò hö hoaïi, nhöng ñöôïc Thieân nhaõn khoâng coù tyø veát. Luùc aáy, A-na-luaät duøng phaùp thöôøng ñeå vaù y phuïc, nhöng khoâng theå xoû chæ qua loã kim. A-na-luaät lieàn töï nghó: “Caùc vò ñaéc ñaïo A-la-haùn treân theá gian haõy xoû kim cho toâi. Luùc aáy, Theá Toân, baèng Thieân nhaõn thanh tònh, nghe aâm thanh naøy: “Caùc vò ñaéc ñaïo A-la-haùn treân theá gian haõy xoû kim cho toâi.” Theá Toân lieàn ñeán choã A-na-luaät baûo raèng: –OÂng ñöa kim laïi ñaây Ta xoû cho. A-na-luaät baïch Phaät: –Vöøa roài con coù keâu goïi nhöõng ai ôû theá gian muoán caàu phöôùc kia, thì haõy xoû kim cho con. Theá Toân ñaùp: –Ngöôøi caàu phöôùc theá gian khoâng coù ai hôn Ta. Nhö Lai ñoái vôùi saùu phaùp khoâng bao giôø nhaøm chaùn. Sao goïi laø saùu? Moät laø boá thí, hai laø giaùo giôùi, ba laø nhaãn nhuïc, boán laø thuyeát phaùp thuyeát nghóa, naêm laø giuùp ñôõ chuùng sinh, saùu laø caàu ñaïo Voâ thöôïng Chaùnh chaân. Naøy A-na-luaät, ñoù goïi laø Nhö Lai ñoái vôùi saùu phaùp naøy khoâng bao giôø nhaøm chaùn. A-na-luaät baïch: –Thaân Nhö Lai laø Phaùp thaân chaân thaät, coøn muoán caàu phaùp gì nöõa? Nhö Lai ñaõ vöôït qua bieån sinh

töû, laïi thoaùt aùi tröôùc, maø nay vaãn ñöùng ñaàu trong nhöõng ngöôøi caàu phöôùc! Theá Toân baûo: –Ñuùng vaäy, A-na-luaät! Nhö lôøi oâng noùi: “Nhö Lai cuõng bieát saùu phaùp naøy maø khoâng bao giôø nhaøm chaùn.” Neáu chuùng sinh naøo bieát nhöõng vieäc laøm nôi thaân, mieäng, yù laø nguoàn goác cuûa toäi aùc, seõ khoâng bao giôø rôi vaøo ba ñöôøng döõ. Do chuùng sinh kia khoâng bieát nguoàn goác toäi aùc neân ñoïa vaøo trong ba ñöôøng döõ. Luùc aáy, Theá Toân lieàn noùi keä naøy: Löïc maø theá gian coù Toàn taïi trong trôøi ngöôøi Löïc phöôùc laø hôn heát Do phöôùc ñöôïc thaønh Phaät. Cho neân, A-na-luaät, haõy tìm caàu phöông tieän ñöôïc saùu phaùp naøy. Caùc Tyø-kheo, haõy hoïc ñieàu naøy nhö vaäy. Baáy giôø caùc Tyø-kheo nghe nhöõng ñieàu Phaät daïy, hoan hyû phuïng haønh.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.